

INTERPI

Projekt INTERPI

Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2012

28. - 29. 11. 2012

Harmonizace pravidel, standardů a postupů aplikovaných v paměťových institucích

Marie Balíková Miroslav Kunt Ivo Šulc

Obsah

- Projekt INTERPI - základní charakteristika
- Pravidla, standardy, postupy v paměťových institucích
- Projekt INTERPI v paměťových institucích - význam aplikace
 - Praktická ukázka
- Projekt INTERPI v archivech
 - Sdílená data o entitách
 - Popis původců

Projekt INTERPI - základní charakteristika

INTERPI - znalostní báze paměťových institucí

Objektově orientovaný přístup

- Systém modelovaný jako množina spolupracujících objektů, kde operace působící na objekty jsou zapouzdřeny v samotných objektech

Výhody

- **Zapouzdření** - objekt obsahuje všechna relevantní data a všechny metody/funkce - jednodušší realizace změn v datech
- **Opětovné využití/znovupoužitelnost** nejenom zdrojového kódu ale i dalších komponent

Projekt INTERPI - základní charakteristika

Základní prvky

- **Entita** - abstraktní objekt (osoba, zvíře, věc či jev) reálného světa, který je schopen nezávislé existence a je jednoznačně odlišitelný od ostatních objektů, se kterými vstupuje do vztahů
- **Vztah** - vazba mezi dvěma entitami (více entitami) vykazující určité vlastnosti
- **Atribut** - funkce přiřazující entitám či vztahům hodnotu určující některou podstatnou vlastnost entity nebo vztahu
- **Typ/třída entit** - množina objektů stejného typu charakterizovaných názvem typu a společnými vlastnostmi - atributy

Třídy a podtřídy entit

Termín *třída entit* označuje skupinu entit se stejnými vlastnostmi

Na základě sumarizace vlastností byly vytipovány entity

- osoba/bytost
- rod/rodina
- korporace
- geografický objekt
- událost
- dílo/výtvar
 - stavby - jako intencionálně člověkem vytvořený artefakt řadíme do této třídy
 - praxe jednotlivých komunit uživatelů vnímat stavby jako geoentitu nebude tímto omezena
- pojem

Pravidla, standardy a postupy v paměťových knihovny

- Pravidla AACR2, RDA, formát MARC21, Dublin Core, konceptuální model FRBROo
 - Pravidla RDA - nepokrývají plně současné potřeby, např. neřeší problematiku zápisu geografických termínů, objektů, konceptů

Výhody

- Autoritní soubory zajišťující standardizaci selekčních prvků/přístupových bodů, jednotný formát, kooperační systém - sdílení dat

Nevýhody

- Strohost informací zveřejněných v AUT záznamech, důraz na autoritní záhlaví, mnohdy nevyhovující struktura doprovodných informací -
- Limity formátu MARC 21 - ne zcela vyhovující a nejednotné zařazení jednotlivých typů autorit, setrvačnost prostředí
- Data určená především pro vnímání lidmi (různorodost doplňků)

Pravidla, standardy a postupy v paměťových knihovny

Řešení ve stávající AUT bázi

- rozšíření informací uváděných v AUT záznamech - poznámky, Geolink, kód cz_retro
- důslednější aplikace doplňků, sjednocení jejich zápisu u GEO autorit, např. [Brandýs nad Labem-Stará Boleslav \(Česko : okres : 1949-1960\)](#)

AUT - Úplné zobrazení záznamu

Zvolte formát: [Standardní](#) -- [MARC](#)

Ident. číslo	ge730294
Záhlaví	● Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (Česko : okres : 1949-1960)
Kód geogr. oblasti	e-xr--- e-xr-cc
Odkaz. forma	okres Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (Česko : 1949-1960)
Nadřazený termín	Pražský kraj (Česko : 1949-1960)
Asoc. termín	Brandýs nad Labem-Stará Boleslav-oblast (Česko)
MDT	● (437.31)
GPS	50°11'14"N, 14°39'48"E Zobrazit na mapě
Poznámka	Název v roce 1910-1950 Brandýs nad Labem.
Zdroj	Retrospektivní lexikon obcí ČSSR
System. číslo	000730294

[http://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000730294&local_base=AUT]

Pravidla, standardy a postupy v paměťových knihovny

Další - databáze INTERPI

Rozsah záznamu

Danda, Jaroslav, 1915-2003

osoba

Osobní jméno **Danda**, Jaroslav, 1915-2003

Viz též

- 🔍 (Pseudonym) Adam, Martin, 1915-2003
- 🔍 (Pseudonym) Boeters, Benjamin J., 1915-2003
- 🔍 (Pseudonym) Hales, Arthur E., 1915-2003
- 🔍 (Pseudonym) Kingsley, J. W., 1915-2003
- 🔍 (Pseudonym) Dyntr, Jaroslav, 1915-2003

Narození Dušníky (Rudná, Praha-západ, Česko) - 06.03.1915

Úmrtí 10.06.2003

Místo působení

- 🔍 Hradec Králové (Česko)
- 🔍 Praha (Česko)
- 🔍 Slaný (Česko)

Charakt. Lékař - dermatolog, prozaik a dramatik, odborný publicista.

Životopis Středoškolské vzdělání získal ve Slaném. Absolvent Lékařské fakulty klinice v Hradci Králové, naposledy jako přednosta kliniky a venerologie na Lékařské fakultě UK v Hradci Králové. Čestný člen Dermatologické společnosti. - Autor odborných prací, monografií a též literární činnosti. Autor dobrodružných, humoristických a detektivních románů a skečů.

Klíč.slova lékaři * dermatologové * venerologové * spisovatelé * prozaici * dramatikové * pedagogové * odborní publicisté

Citace BENÝŠKOVÁ, Jarmila, VÍCH, František. Literární Hradec Králové. Hradec Králové : Okresní knihovna, 1994, s. 23.

Druh soub. Soubor osobních jmen - regionální osobnosti

Odkazy

- 🔍 (5) - Soubor osobních jmen a jmen rodin
- 🔍 (3) - Beletrie
- 🔍 (4) - Odborná literatura, mapy

[Databáze národních autorit NK ČR](#)

Ident. číslo	jk01021998
Záhlaví	🔍 Danda, Jaroslav, 1915-2003
Viz též (pseud.)	Adam, Martin, 1915-2003
	Boeters, Benjamin J., 1915-2003
	Hales, Arthur E., 1915-2003
	Kingsley, J. W., 1915-2003
	Dyntr, Jaroslav, 1915-2003
Biograf. údaje	Narozen 6. 3. 1915 v Dušníchách u Prahy, zemřel 10. 6. 2003. MUDr., DrSc., docent dermatologie a venerologie, autor prací z oboru. Také spisovatel, autor dobrodružných, detektivních, humoristických románů, divadelních a rozhlasových skečů a jedné operety publicista.
Zdroj	Edice Rodokaps
	Boeters, B. J.: Bláznivý odkaz - biografické údaje, odkaz viz též, údaj pro poznámku
	Nožičková, M. Za profesorem MUDr. Jaroslavem Dandou, DrSc. SCAN, 2003, č. 3, s. 15. - datum úmrtí
	PNP-LA
	www(kdojekdo)
Systém. číslo	000004944
	[http://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000004944&local_base=AUT]

Pravidla, standardy a postupy v paměťových muzeu a galerie

- Pravidla CCO, formát [VRA Core](#), konceptuální model CIDOC CRM

Výhody

- Pravidla CCO, konceptuální model CIDOC CRM, kooperace

[Národní autority v prostředí muzeí a galerií - interoperabilita s NK ČR](#)

[Registr sbírek výtvarného umění - katalog sbírek členských galerií Rady galerií České republiky](#)

Registr sbírek výtvarného umění - detail záznamu Elektronický katalog sbírek výtvarného umění (pracovní verze)

Řazení: Autor vzestupně

Tabulka: Sbírký [<< Předchozí záznam](#) [Další záznam >>](#)

Označit tento záznam

Správce	4RG
Název instituce	Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem
Skupina	obrazy
Inv. číslo	O 1062
Předmět	
Autor	Adámek Rudolf, 1882-1953
Titul	Pohádkový motiv
Podtitul	
Datace	
Technika, materiál	tempera, lepenka
Rozměry	52 x 41 cm
Signatura	Vpravo dole: R. Adámek
Rok získání	
Námět	figurální

Pravidla, standardy a postupy v paměťových muzea a galerie

Nevýhody

- v projektech řešeny převážně personálie
- mimo uvedené projekty nejednotnost selekčních prvků/přístupových bodů, různorodost prostředí

Rozsah záznamu

harmonizováno (jk01013212)	
Id	j0000064
Jméno	Brož, Josef, 1904-1980
Charakteristika	Narozen 13. 8. 1904 v Krásnu nad Bečvou (okres Valašské Meziříčí), zemřel 12. 10. 1980 v Praze. Malíř, kreslíř, ilustrátor a scénograf.
Národnost	česká
Pohlaví	Mužské
Narození	13. 8. 1904 (13.08.1904 - 13.08.1904) Krásno nad Bečvou (Valašské Meziříčí, Česko)
Úmrtí	12. 10. 1980 (12.10.1980 - 12.10.1980) Praha (Česko)
Studium	1918-1922 (1918 - 1922) Odborná škola pro zpracování dřeva (Valašské Meziříčí, Česko) Uměleckoprůmyslová škola (Praha, Česko) Praha (Česko) učitel: Hofbauer, Arnošt, 1869-1944 stipendium1934-1935 (1934 - 1935) Paříž (Francie) učitel: Kupka, František, 1871-1957
Členství	od 1939 (1939 - 1972) Umělecká beseda (spolek) 1958 (1958 - 1958) Skupina 58 (umělecká skupina)
Profese	malíři ilustrátoři kreslíři
Zdroj pro MA	scénografové [01] Nová encyklopedie českého výtvarného umění: dodatky. Praha Academia 2006.
Zdroj pro NA	PNP-LA Nová encyklopedie českého výtvarného umění: dodatky (biografická poznámka (oprava data úmrtí, doplnění profese))
Životopis	Josef Brož se narodil 13. 8. 1904 v Krásnu nad Bečvou jako syn sklářského dělníka. Vyučil se řezbářem a v letech 1918-1922 studoval na Odborné škole pro zpracování dřeva ve Valašském Meziříčí. Pokračoval ve studiu na pražské UMPRUM v letech 1927 až 1933 u prof. A. Hofbauera a absolvoval roční čestné studium 1934 až 1935 v Paříži u F. Kupky. Po roce 1922 nějaký čas pracoval jako řezbář a malíř divadelních výprav pro sokolské divadlo. V roce 1938 spolupracoval na výstavě Pražské baroko, vytvořil dřevorezby pro československý pavilón na Světové výstavě v New Yorku roku 1939. Přivedl na Malou Lhotu žáky profesora Hofbauera a založil tu "Valašský Barbizon". Později žil v Praze a byl významným českým krajinářem, členem Skupiny 58, Umělecké Besedy (již od roku 1939). Ve svých obrazech se snažil o výraznou barevnost a plastičnost malby. V 50. a 60. letech patřil ke skalním oficiálním umělcům. Zemřel 12. 10. 1980 v Praze.
Odpovědnost	Jaroslav Kunc CMVU
Poslední změna	20120808153202.4
Historie změn	OGV arl-20080204#sys-20080208#arl-20080213-0065049#sys-20080317#sys-20080325#sys-20080521#uxova-20090622-4548051#uxova-20090715-4625985#uxova-20090904-0003745#sys-20090930#sys-20100819#xjapo-20120229-0219348#sys-20120229-0219351#sys-20120306-0219570#xjapo-20120808-0263556
URL	Wikipedie Město Krásno nad Bečvou

Pravidla, standardy, postupy v paměťových institucích archivy

Pravidla

- ISAD(G) - Všeobecný mezinárodní standard pro archivní popis
- ISAAR (CPF) - Mezinárodní standard pro archivní autoritní záznamy korporací, osob a rodů

Výhody

- nová základní pravidla, v důsledku toho standardizace prostředí
- definování aplikace AUT záznamů/záznamů entit
 - popis původců
 - popis zdrojů akvizic
 - popis umístění originálu
 - rejstříky

Nevýhody

- náročná implementace pravidel, lidský faktor

Rozsah záznamů

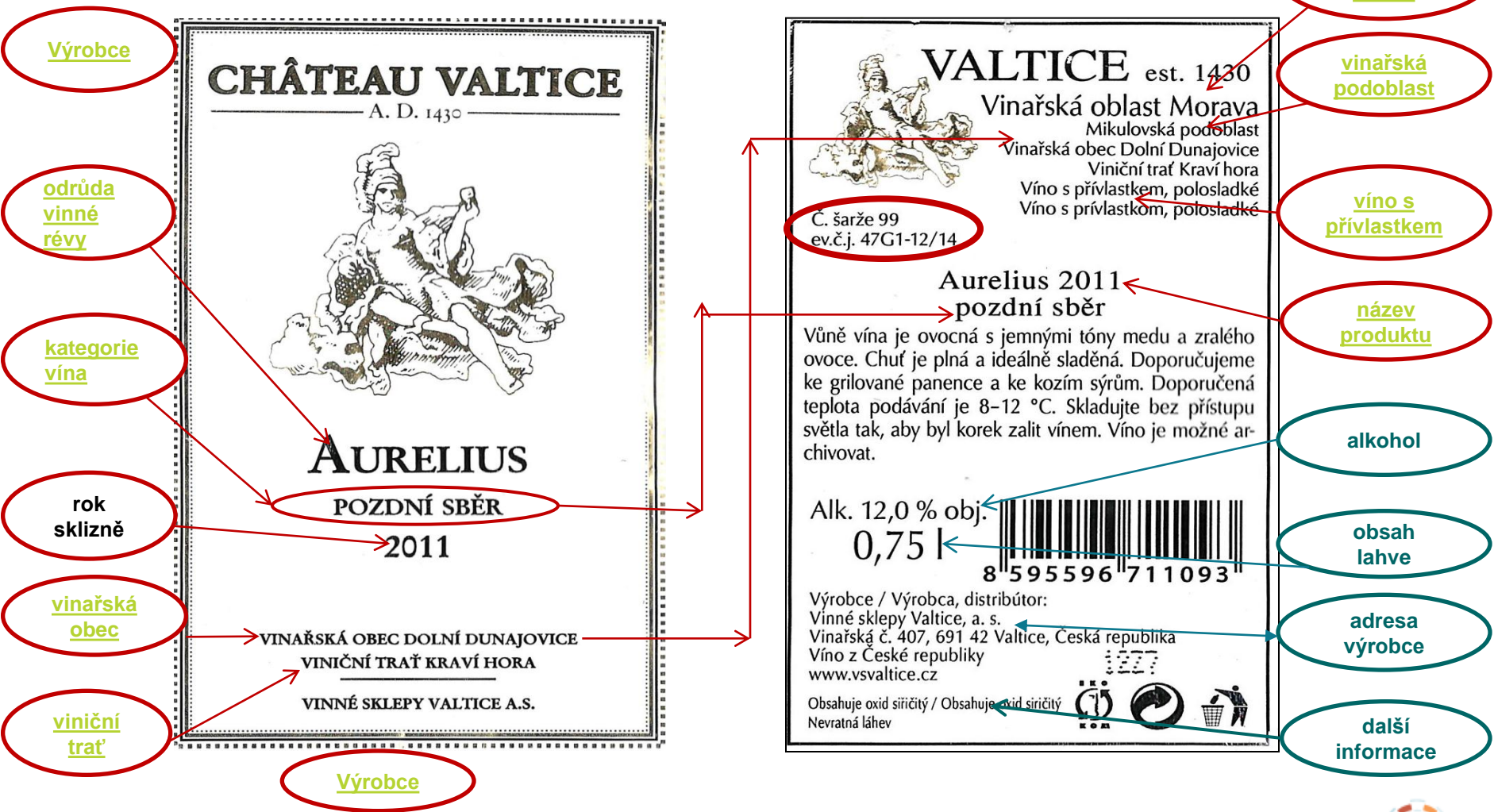
Pravidla, standardy, postupy v paměťových institucích archivy

Požadavky na Národní autority

1. Uvádět data existence
2. Dějiny osoby, korporace, rodu
3. Právní status
4. Důraz na vazby, vnitřní organizaci
5. Korporativní záhlaví - nedostatky v metodice - rozpory- státní správa x samospráva
6. Názvy historických korporací
7. Přímé pořadí jména/názvu korporace
8. Problematika územní jurisdikce v případě okresů
9. Výrazy označující korporativnost **povinné !!!**

In vino veritas I v případě popisu pomocí autorit???

Částečně, s výhradami ☺

Praktická ukázka současné praxe - komentář

- **Výrobce vína**
 - neuvedena korporativnost, nepřekonatelný požadavek archivů
- **Odrůda vína, konkrétní název „vína s přívlastkem“, název produktu**
 - zařazeny do věcných tematických autorit, mají být zařazeny jako entita „dílo/výtvar“
- **Vinařská oblast, vinařská podoblast, viniční trat', vinařská obec**
 - zařazeny jako geografické authority, budou zařazeny jako entity ze třídy geografický objekt
- **Závěr**
 - Z pohledu znalostní databáze INTERPI národní autority nesplňují všechny nároky - z principu ani nemohou -
 - Preferované i variantní formy jména slouží (v některých případech po úpravách) jako výborný nástroj jednoznačné identifikace selekčních prvků/přístupových bodů - standardizace prostředí

In vino veritas I v případě popisu entit

- Zvolili jsme komplexní příklad ilustrující některé problémy i možnosti
- Kde můžeme potkat vinětu nebo na ní určené entity?
 - archivy: archivní fondy zemědělských korporací (ministerstvo - vyhl. 254/2010 Sb., firmy...), územní správy (obecní úřad, okresní úřad, pozemkový úřad...), specializovaných institucí (Úřad průmyslového vlastnictví), kontrolních orgánů (ČOI, orgány činné v trestním řízení, celníci...)
 - muzea: oborové sbírky, regionální sbírky
 - knihovny: vysokoškolské práce, oborové příručky, šedá literatura (např. [šetření ČSÚ](#))
 - ...
 - Archiv vín :-)

Sdílená data o entitách - využití v archivech

- Popis původců: týká se korporací, fyzických osob a rodů, kteří jsou původci archivních souborů (*původce je entita, která vytvořila, shromáždila nebo spravovala dokumenty při provádění svých osobních nebo korporátních aktivit*)
- Entity vystupující ve stanovených rolích jako integrální součást popisu archiválií
- Tvorba přístupových bodů k jednotkám popisu archiválií, tvoří rejstříky též archivních pomůcek
 - => širší použití než jsou (pouze) selekční prvky
 - => projekt INTERPI základem řešení

Popis původců v archivech

- Fyzické osoby, rody/větve rodů, korporace
- Popis povinný, nově předepsán legislativně (vyhl. č. 645/2004 Sb. ve znění platném od 1.7.2012)
- Připravovaná Základní pravidla pro zpracování archiválií: samostatná kapitola
- Samostatná část popisu - odpoutání od popisu archiválií
- Odstranění dosavadní vazby pouze na právnické osoby u korporací (a to i legislativně!)

„Jedná se o skupiny fyzických, právnických nebo fyzických a právnických osob, které se na základě dobrovolnosti sdružily k dosažení určitého cíle a které přitom nejsou založeny zákonem stanoveným způsobem, resp. pro svou činnost nesplňují zpravidla žádné vnější formální znaky [zejména stolní společnosti - např. Dobročinná stolní společnost “Žebrácká elita” Písek 1929-1941 (Státní okresní archiv Písek, NAD 1721)...“

Popis původců v archivech - korporace

1	Pořadové číslo (průběžné v rámci práce)	001
2	Jméno:	Design Centrum České republiky
3	Varianta formy jména (vč. zkratk, doplnit případnou poznámku o užívání – např. „anglická zkratka jména“):	DC ČR
4	IČO:	13693972
5	Vznik - přesné datum nebo alespoň rok	1.1.1991
6	Vznik - typ vzniku	zřízení

16	Členství (v mezinárodních aj. organizacích) – datum (pokud lze ve zdrojích dohledat)	1990
17	Členství – korporace (název, zkratka, obojí pokud lze dohledat)	Mezinárodní rada společenství průmyslového designu ICSID
16	Členství (v mezinárodních aj. organizacích) – datum (pokud lze ve zdrojích dohledat)	1993
17	Členství – korporace	Mezinárodní rada organizací grafického designu ICGRADA

■ Klíčové pro pochopení vývoje správy: INTERPI je východiskem

8	Vznik – poznámka (poznámka ke vzniku)	Podle RES vznik 20.12.1990
9	Zánik – přesné datum nebo alespoň rok	31.12.2007
10	Zánik – typ zániku (nehodící se smazat)	zrušení právnické osoby bez likvidace s jedním nástupcem (fúzí)
11	Zánik – nástupce (jméno; pro další vytvořit kopii řádku)	CzechTrade
12	Zánik – poznámka (poznámka k zániku)	
13	Přeřazení (jedná se o podřízenost) – datum změny (u první totožné se vznikem)	1.1.1991
14	Přeřazení – název nadřízené korporace	Ministerstva pro hospodářskou politiku a rozvoj
15	Přeřazení – poznámka (poznámka ke změně nadřízené korporace)	

	Členství (v mezinárodních aj. organizacích) – datum (pokud lze ve zdrojích dohledat)	
17	Členství – korporace (název, zkratka, obojí pokud lze dohledat)	Mezinárodní federace interiérových architektů IFI
18	Sídlo (celá adresa, pokud jich je více, všechny – kopírovat ze zdroje)	Jakubské náměstí 5, 602 00 Brno
18	Sídlo (celá adresa, pokud jich je více, všechny – kopírovat ze zdroje)	Sekaninova 40, 128 00 Praha
19	Dějiny (narativní formou, např. z webu – uvádět, zda jde o vlastní text nebo citát: uvozovky)	„Design, odpovídající až do šedesátých let našeho století termínu průmyslové výtvarnictví, ve své teorii i praxi vždy usiloval o naplňování kulturních hodnot předmětného prostředí. Zhruba před třemi desetiletími se u nás v souvislosti s mezinárodním trendem vzedmula vlna rehabilitace a renesance užitého umění i průmyslového výtvarnictví, jemuž

Role entit jako součást popisu archiválií - příklad map, atlasů

Typy entit	Role entit
Korporace / Fyzické osoby	vydavatelé/nakladatelé
Korporace / Fyzické osoby	objednavatelé/příjemci ⁶¹
Korporace / Fyzické osoby	kartografové
Korporace / Fyzické osoby	autoři textů ⁶²
Korporace / Fyzické osoby	autoři výtvarné stránky ⁶³
Korporace / Fyzické osoby	fotografové
Fyzické osoby	redaktoři
Fyzické osoby	editoři
Fyzické osoby	kresliči ⁶⁴
Korporace / Fyzické osoby	výrobci nosičů záznamů ⁶⁵
Korporace / Fyzické osoby	tiskárny/tiskaři
Geografické objekty	místa vzniku jednotek popisu
Geografické objekty	místa vzniku předloh popisovaných kopií ⁶⁶

⁶¹ Subjekty, které si u vydavatele/nakladatele objednaly vydání díla, nebo subjekty, kterým byly mapy dedikovány.

⁶² Tvůrce legendy mapy nebo doprovodných textů (například vlastivědných informací k místům na mapě zachyceným, úvodního slova atlasu apod.).

⁶³ Například tvůrce ilustrací.

⁶⁴ Používá se pouze tehdy, není-li kreslič totožný s tvůrcem mapy nebo tvůrcem obsahu mapové části.

⁶⁵ Výrobci nosiče záznamu (výrobce vazby, ručního papíru atp.) s výjimkou tiskáren.

⁶⁶ Používá se pro místo vzniku zničené archiválie, která byla předlohou pro popisovanou kopii, jež ji nahrazuje.

Role entit jako přístupových bodů k jednotkám popisu

- Autoritní záhlaví záznamu entity jako selekční prvek - ovšem pro orientaci v rozsáhlých datech a použití mimo databázi to nestačí:
 - vazba na jednoznačný identifikátor (ID INTERPI), ne pouze na jméno
 - doplnění dalších identifikujících údajů
 - oprava a doplňování údajů mezioborově (= smysl sdílení)
 - používání stručné charakteristiky důsledně při každém zobrazování záznamu u některých typů entit:

0000 Delfín	(..??)
0000 Delfín (kůň)	(...?)
0000 Delfín (kůň), kůň Policejního ředitelství v Praze, 1937	(aha!)

Závěr

- Kooperace všech paměťových institucí podmínkou
- Projekt INTERPI neřeší všechny problémy jednotlivých paměťových institucí
- Legitimní požadavky (z hlediska INTERPI) jednotlivých paměťových institucí jsou respektovány
- Partikulární zájmy mohou být řešeny pouze v intencích projektové dokumentace a v intencích záměru INTERPI